

Definitie Roman

Este opera narativa de cea mai mare intindere, cu un bogat continut, desfasurat pe o perioada indelungata de timp, cu un numar mare de personaje - principale, secundare, episodice - si cu un conflict puternic. Romanul devine o creatie de maturitate, pregatita si anuntata anterior, prin mai multe povestiri si nuvele, anticipand marile teme ale scriitorului, ca in cazurile lui Liviu Rebreanu, Marin Preda, Camil Petrescu si altii.

Au fost si situatii, mai rare, cand o astfel de opera a fost scrisa in perioada adolescentei si tineretii, ca Romanul adolescentului miop, de Mircea Eliade, dar acesta ramane doar o incercare indrazneata, in comparatie cu Maitreyi.

Caracteristicile principale ale romanului sunt: o actiune complexa si de mare intindere, mai multe planuri narative, paralele ori incrucisate; personaje numeroase si reprezentative; urmareste destinele unor personalitati bine individualizate sau ale unor grupuri sociale; cunoaste o mare varietate de forme.

Fiind specia literara cea mai cultivata, clasificarea romanelor se poate face din mai multe puncte de vedere. In literatura universala, se vorbeste despre: romanul parabola, romanul, comportamentist, noul roman francez, romanul realist magic, de tip sud american etc. Fata de situarea in timp a actiunii: istoric, contemporan, de anticipatie; dupa cadrul social-geografic: romanul rural, urban; dupa formele de organizare: jurnal epistolar, cronica sociala; dupa perspectiva narativa: la persoana intai, la persoana a treia; subiectiv, obiectiv; dupa numarul de volume: un volum, doua, trei (trilogie), cinci, roman fluviu, roman ciclic.

In literatura romana, se intalnesc o parte din aceste diviziuni: roman istoric - Fratii Jderi, de M. Sadoveanu; roman social - Ciocoi vechi si noi, de N. Filimon; traditional - Ion, de L. Rebreanu, modern - Ultima noapte de dragoste, intaia noapte de razboi, de C. Petrescu; obiectiv - Padurea spanzuratilor, de L. Rebreanu; subiectiv - Maitreyi, de M. Eliade etc.

In aprecierea unui roman, pot functiona, simultan, mai multe criterii: Ion, de L. Rebreanu - realist, social, rural, obiectiv, scris la persoana a III-a; Patul lui Procust, de C. Petrescu - urban, subiectiv, scris la persoana I, epistolar cu elemente de jurnal; Cel mai iubit dintre pamanteni, de M. Preda - social, contemporan, subiectiv, psihologic, " un roman total. Nu fluviu, unde desfasurarea este orizontala si cronologica intinsa, nici roman ciclu, unde temele si destinele se insira ca margelele pe ata, ci roman total: romanul unui destin care-si asuma istoria, romanul unei istorii care traieste printr-un destin". (Eugen Simion).

Abordarea unui dialog despre roman nu poate ramane decat incipienta, de vreme ce exista atatea puncte de vedere diferite si un camp de investigatie asa de larg.